

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

יצא לאור הספר הנפלא 'עצות והדרכות בעבודת ה' - מלוקט מהספר הקדוש 'עלים לתרופה'. מכון 'תפארת הנחל' נטל על עצמו את המשימה הקדושה, לסדר לפי נושאים את מכתביו הנפלאים של מוהרנ"ת, המלאים וגדושים בעצות נפלאות ודברי התחזקות והתעוררות לעבודת ה'. עם הסדר החדש, יוכל כל אחד למצוא את חפצו בנקל ולהתגות יותר מהאוצרות הגנוזים בספר הקדוש.

להשיג: בהניות ספרי ברסלב.

הפצה ראשית: 052-7644765

אנשי בשורה אנו לדוברי אנגלית: מעתה ניתן להאזין לשיעוריו הנפלאים של הרב נתן מימון שליט"א בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן', הנאמרים בלשון קצרה ותמציתית. שיעורים חדשים אלה יפתחו צוהר לדוברי שפה זו, לתורותיו ולעצותיו של רבינו הקדוש, ויעוררו אותם להתקרב מחדש ל"אוצר של יראת שמים".

להאזנה: חייגו 02-9950000 והקישו בתפריט

הראשי: 3-1-2-1-2

החיים האמיתיים

זה עתה נסתם הגולל והם פונים לביתם מיוסרים. הדי זעקות השבר והשכול עדיין מנסרים באוויר, הדמעות קולחות, הלב כאוב, פצוע ומדמם. יתמות. אלמנות. אבלות. ליד הכניסה של הבית מוכנים כלים לנטילת ידיים, כי בית הקברות מטמא את הבאים בשעריו, והם צריכים להיטהר.

בימינו כמעט ואין אנו מודעים להלכות טהרה וטומאה, אך בזמן הבית היתה טומאת המת חמורה ביותר. המת הינו "אבי אבות הטומאה", הוא מטמא אם נמצאים איתו תחת קורת גג אחת, אף מבלי שישגו בו, המת גם גורם לנוגעים בנוגעים בו, ובנוגעים בהם - להיטמא.

מודע חמורה טומאה זו מכל הטומאות?

המוות מהווה תעלומה גדולה מאוד, על פניו הוא נראה כאובדן וחידלון. המוות נתפס כייאוש מוחלט, חורבן שאין דרך לשוב ולבנותו, הרס שבלתי אפשרי לשקמו, דרך אל-חזור עד לתחיית המתים.

כל עוד האיש היה חולה ואפילו גוסס, עדיין פיעמה התקווה לגביו, אך משיצאה נשמתו - רפו כל ידיים.

כל זאת בעינינו.

בעיני חז"ל, לא זו בלבד שאין כאן ייאוש, אלא שעתה ורק עתה מתחילים החיים האמיתיים. "טוב מאד - זה המוות" כתוב במדרש (בר"ר פ"ט), וכך כתוב רבי נתן ב'ליקוטי הלכות' (ברכה"ש ג' כ"ג):

"שהמיתה טובה גדולה, כי אז מתחיל שלמות תיקונו שצריך לזכות לעתיד, כדי שיוכה האדם על ידי זה להכיר אותו יתברך".

למה אם כן המת מטמא כל כך?!

כיוון שאנו עיוורי-שכל, שמביטים על המוות כעל חידלון מוחלט. הייאוש הזה - שמסתיר את נצחיות הנשמה, ומראה כלפי חוץ כאילו קיים חידלון אצל יהודי - הוא הוא שורש כל הטומאות, הוא אבי אבות הטומאה!

כל הצלחתו של היצר להסית יהודי לעבירה היא על ידי הצגתו כמנותק מהחיים הנצחיים; הוא מסיתו להסתכל על עצמו כעל חי חיי שעה - ואזי כל מנועמי העולם מוצאים מקום בליבו.

אם היה האדם מאמין בשלמות בנצחיותו, כי אז שום תאוה מתאוות העולם הזה לא היתה כובשת את לבו; הוא היה מתקשב שכר כל הנאה רגעית - מול ההפסד הנצחי, ולא היה נגרר אחריו (ליקוטי מוהר"ן ח"ב י"ב).

המוות הפיזי משמש אפוא כמנוף עיקרי של היצר לפתות את האדם להנאות העולם החולף - "אכול ושתה כי מחר נמות". לפיכך, זהו מקור כל הטומאות, כי ככל שהאדם רואה במוות ייאוש וחידלון, כן מוצא היצר מסילות ללבבו, להטעותו שיהנה לפחות עתה...

...המוות הפיזי משמש אפוא כמנוף עיקרי של היצר לפתות את האדם להנאות העולם החולף - "אכול ושתה כי מחר נמות". לפיכך, זהו מקור כל הטומאות, כי ככל שהאדם רואה במוות ייאוש וחידלון, כן מוצא היצר מסילות ללבבו, להטעותו שיהנה לפחות עתה...

פרה אדומה - מטהרת, מפני שכל מהותה היא תמימות ואמונה! אין אנו יודעים טעמה של מצווה זו - "חוקה חקקתי, גזירה גזרתי" - וזה עצמו הגורם לטהרה.

כאשר אדם מוכן לבטל את צורת השקפתו ודרך הסתכלותו בכלל ולהיות תמים ומאמין, אזי הוא יכול להתרפא גם מאותה מכת מוות של הסתכלות על סוף החיים כעל ייאוש אחד גדול.

בכוחה של מצווה זו - הנעשית בעץ ארז ואזוב ושיני תולעת הרומזים לביטול הגאוה - לגרום לאדם להסתכל גם על החורבן המוחלט ביותר כדבר שיש לו תקנה; שיתחיל להאמין כי אדרבה, שם בעומק האבדון וההרס מפעמת תקווה חדשה, שם נרקמים חיים חדשים שיצמיחו את ה"טוב מאד".

מצווה זו היא גם הוראת דרך בכל מצב של עצבות - שמקורה ב"סטרא דמותא" - שאין חורבן אשר בפנימיותו לא גנוז כח צמיחה מחודש ויפה יותר! אין חושך שלא טמון בו אור חדש ועצום יותר! אין ירידה שלא יכולה להביא לעליה מופלאה פי כמה! תלוי רק בצורת ההסתכלות.

(על פי 'ליקוטי הלכות' נפילת אפים, ד' י"ט, ופקדון ד' כ"ג)

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ה	מד:	יה	קצג-קצד	סג
א	ו	מה:	יט	קצה-קצו	סד
ב	ז	מה:	כ	קצז-קצח	סה
ג	ח	מו:	כא	קצט-ר	סו
ד	ט	מו:	כב	רא-רב	סז
ה	י	מו:	כג	רג-רד	סח
ו	יא	מז:	כד	רה-רו	סט

יום של הפנה

ה' בתמוז

ליכות הר"ר יוסף בן טוביה הונצה ע"י הר"ר רבי עניניאן ה"ו

ט' בתמוז

להצלחת הר"ר משה יעקב מנחם בן שפרה שטרנפלד ה"ו

אוצרות ברסלב

02-9950000

Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

לגלות את אהבת השם – בחושך

"שצריך לבקש שלום. שיהיה שלום בין ישראל, ושיהיה שלום לכל אחד" במידותיו הוא.

שלום, בהגדרתו המוכרת, הוא ויתור הדדי של שני צדדים, כאשר כל צד כופה את דעתו או את חלקה על שכנגדו. אולם, שלום אמיתי הוא כזה שאין בו כל כפייה על האחר, כי אם אחדות אמיתית שמקורה ב"אור האהבה שבדעת".

מטבע העולם, שכל אדם ותכונותיו מבקשים לבוא לידי ביטוי מעשי, לצאת מן הכוח אל הפועל. נמצא שאין שני אנשים יכולים לדור בכפייה אחת, כי מידת החסד, למשל, אינה יכולה להשלים עם מידת הגבורה, וכן הלאה. הדרך היחידה שבה ניתן לקיים שתי תכונות מנוגדות במקום אחד, הוא להכניע אותן לדעת התורה, הגבוהה משניהן, ועל ידי כך ייאלצו על כל פנים לחיות ביניהן בשלום.

יתירה מזו, על ידי שיקשרו בני האדם את ליבם לדעת תורה, הם יפתחו פתח שדרכו יאיר בהם "אור אהבה שבדעת", אורו של הקדוש ברוך הוא הנקרא 'שלום' והם יזכו לשלום מושלם כל כך, שאפילו לא יחפצו לבטא את הניגודים שביניהם, ואז יפלו כל ההסתרות ותתגלה התורה הגנוזה והדעת האמיתית של הצדיקים.

או אז יתחיל להאיר השלום האמיתי, שכאשר נזכה לו בשלימות, יתגלה אורו של משיח שנסתהר מאיתנו בעוונותינו, ויתקיים בנו הכתוב: "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" (ישעיה י"א ט).

לקבל כוח חדש מלמעלה, בבחינת "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". זוהי אפוא חובתו של כל אדם בעולמו, להתעלות מעל מצבו הגשמי אל מצב רוחני יותר ויותר עד שיגיע אל מה שנקרא "קודם הבריאה".

אולם, איך יוכל אדם המצוי בגשמיות העולם הזה, לקשר עצמו אל קודם הבריאה?

ה"פתח" שדרכו יכול אדם לקשר עצמו אל קודם הבריאה - מסביר רבינו בתורה ל"ג - מצוי בתוך הבריאה עצמה, אלא שהוא מוסתר בהסתרה שבתוך הסתרה.

שהרי אין מקום פניו מה יתברך, וגם בתוך הבריאה הגשמית אפשר למצוא תמיד איזה קצה חוט לקודם הבריאה, והיינו איזו קרן אור מצומצם שמאיר מקודם הבריאה אל תוך הבריאה. באותה קרן אור ניתן להיאחז תמיד, בכל מצב, ובעזרתה - להסיר את כל ההסתרות ולגלות את האור הגדול "מבחינת קודם הבריאה".

הדרך להסרת ההסתרות הללו מתחילה אצל כל אדם בליבו הוא - על ידי שהוא מכניע את ליבו לדעת התורה. כלומר, כאשר יתגבר על יצרו ויקיים את רצון ה' - יגביר את הטוב שבליבו ואז יאיר לו אור ה' אהבה שבדעת" ובכל מקום שיביט יראה רק את מלכות ה' ואהבתו האינסופית לעם ישראל.

"הכלל הוא" - פותח רבינו את התורה הזו בה"א הידיעה

"יש שני מיני אהבות... היינו שבכל מידה ומידה יש שם אהבתו של ה' יתברך עם ישראל - וזה שבפועל.

ויש אהבה שהוא ככוח, היינו האהבה שיהיה בין ישראל לאביהם שבשמים קודם הבריאה, שהיו ישראל עדיין בדעתו".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ג)

האהבה האנושית נקראת "אהבה שבמידות", אהבה מוגבלת, שמקורה בהתפעלות הלב. אבל, האהבה האלוקית, שהיא למעלה מהזמן והמקום, נקראת "אהבה שבדעת" והיא גבוהה עד אין סוף מהשגת המוח האנושי, כי מקורה בדעת העליונה.

וזוהי האהבה שבה אוהב הבורא יתברך את עמו ישראל, ואין לה שום גבול ושום מידה!

כל חפץ וכל מושג של העולם הזה - קלה ונאבד, ולכן הוא נקרא: "עולם הפירוד", עולם שכאילו נפרד מן הבורא, ככל דבר שנתון לגבולות הזמן והמקום, ואחת דינו - כיליון, מוות ושכחה.

אך גם לעולם המפורד הזה אפשר להכניס חיות רוחנית, באם תתקשר הבריאה אל המצב ששרר לפני הבריאה, בטרם נבראו הזמן והמקום. על ידי התקשרות זו יוכל העולם

ר' מנדל ליטוואק

מוספרים, שכאשר ביקר פעם ר' מנדל בעיר טפליק, היו ריקודיו הנפלאים ושמתחתו לשיחת היום.

תקופה מסוימת היתה פרנסתו מאפיית עוגות. שאר האופים התפלאו לראות כיצד בכל פעם מחדש, כאשר שוטח ר' מנדל את מעשה ידיו למכירה - נחטפות הללו חיש מהר. כשביקשו שיגלה להם את סודו, ענה להם: "מה הפלא? עוגיות אלו נילושות עם דמעות (-בעת אמירת תיקון הצות) ונאפות עם שמחה (-בשמחה שלאחר מכן)..."

ר' מנדל הסתלק בשם טוב ונמטן באומן.

סופרים ספירת העומר בכונה עצומה, כאשר כל מילה נאמרת על ידם בתחינה עמוקה. ר' מנדל ור' ברוך אפרים מתפעמים עד עמקי נפשם ממראה עיניהם, "אם הם מסוגלים לעשות 'ענין' כזה מספירת העומר", אומרים הם איש לרעהו, "בוודאי יש כאן משהו".

לא חלפו ימים רבים ואשו של רבינו הקדוש ליהטה בלבם של השניים, וברבות הזמן אף קירבו אחריהם לאורו של רבינו הקדוש.

תיכף בבואו לאומן, נקשרה נפשו של ר' מנדל בחסיד הגדול ר' נחמן מטולשין, תלמידו הנאמן של מורנו רבי נתן. לאחר שהייה ממושכת באומן, שב לליטא, כשהאש הקדושה שספג באומן אצורה בקרבו, נפשות רבות עשה מקרב בני עירו לדרך רבינו הקדוש. מדי שנה היו הללו באים לאומן לימי ראש השנה, ובעת סעודות החג הסבו סביב שולחן אחד, שזכה לכינוי "דער ליטווישער טיש" (=השולחן הליטאי). מאוחר יותר קבע את משכנו באומן.

אמרו עליו על ר' מנדל ליטוואק, שחצי היום הוא אצלו "יום כיפור" והחצי השני - "שמחת תורה"; לאחר קימת הצות לילה, לימוד תורה ושפיכת לב כמים עד לשעות יום, היה אומר לעצמו: "מנדל! הריבי הרי ציוה להיות בשמחה!" ולאחר מכן המשיך בעבודתו הקדושה, הפעם מתוך שמחה, כאשר שירתו מתנגנת בפיו ומרוממת את כל סביבתו.

בחצר קדשו של בעל ה"צמח צדק" זי"ע נהי ומספד, הרבי הקדוש נסתלק, גדול הוא החלל שנפער. שניים מגדולי התלמידים חשים צורך עז למלאו, והם יוצאים לחפש רבי, שיאיר להם את הדרך אשר ילכו בה. האחד הוא ר' מנדל ליטוואק, וחברו הוא ר' ברוך אפרים.

לאחר תקופת חיפושים ממושכת, נגיש באקראי אדם אל ר' מנדל ובידו ספר: "ראה מה כתוב!" קרא אליו בהלצה. היה זה סימן מ"ח בספר "ליקוטי מוהר"ן" חלק שני, קטע שבו מובא משל להתחזקות מעץ הנקרא "מאה שנה" שבמשך חייו עוברים עליו תלאות רבות.

ר' מנדל, שניחן בנפש צמאה לקרבת ה', העמיק עיונו בנאמר, והשתומם, הדברים נכתבו כאילו במיוחד עבורו! הוא אימץ את הספר לעצמו, ובמשך הזמן גמלה בליבו ההחלטה: אל הרבי הקדוש הזה ברצוני להתקרב!

על עמוד השער התנוסס שם העיר 'ברסלב', ר' מנדל וחברו, יוצאים מעירית מגוריהם 'הומל' שבליטא למסע אל מחוז חפצם, אולם תחת שיגיעו ל'ברסלב' האוקראינית, הגיעו ל'ברסלאו' הגרמנית. לאחר שהתבררה להם טעותם החלו עושים דרכם רגלית, מפאת עניותם, עד שעמדו רגליהם בעיר ברסלב, שם כיוונו את השניים לאומן, אל הקלויז של חסידי ברסלב.

לאומן הם הגיעו עם דמדומי ערב, ימי הספירה היו אלו, ולאחר תפילת מעריב נלהבת, החלו חסידי ברסלב

כדאי להתרגל כבר כאן בעולם
 "להיות בעולם הבא", בלי תאוות,
 כי שם החיים האמיתיים!

(על פי 'שיחות הר"ן' צ"ו)

הטבח הגדול באומן

בחרו ליפול לידיהם צמאות הדם של הפורעים, אך לא לכרוע לצלם.

הפקודה ניתנה, והפורעים הסתערו על בית הכנסת וכילו זעמם ביהודים הנאספים. הצורך גונטה שראה את הדם הרב הזורם, לא הסתפק בכך וציווה לשסע את הגופות ולפזרן על פני העיר. שלשה ימים השתוללו הפורעים, בימים ה'-ו'-ז' בתמוז, לא נחו ולא שקטו, עברו שוב ושוב על הררי הגופות, דקרו ושיסעו.

ויהי מספר ההרוגים, בעיר ומחוצה לה, שלושים אלף. רק שלושה עשר איש, אשר התחבאו במערה יחד עם הצדיק רבי דוד חזן מתלמידי הבעל שם טוב הקדוש, שרדו מן הטבח הנורא.

כשעזבו הפורעים את העיר, פנו השרידים להביא את הקדושים לקבר ישראל. הגופות נערמו לכדי שני ערימות ענקיות שכוסו בעפר והפכו לשתי גבעות גבוהות על בית העלמין הישן של העיר אומן, בו נטמן לאחר כארבעים שנה רבינו הקדוש.

לאחר שפולין השתלטה שוב על אותם איזורים באוקראינה, והשקט שב לשרור בעיר, הנציח המושל את זכר בתו וקרא לגן הנפלא באומן: 'גן סופיה'.

לזכר הקדושים חיבר רבי דוד חזן קינה מיוחדת, ומדי שנה נהגו תושבי אומן להתאסף בבית הכנסת ביום ו' בתמוז, תוך כדי תענית, וקראו את המגילה בקול נהי וקינה.

מנהג נוסף היה קיים באומן עד להשתלטות הקומוניסטים בשנת תרע"ז, שבכל שמחת נישואין ערכו את החופה בחצר בית הכנסת הגדול, במקום שבו העמידו הרוצחים את החופה הנואלת והתקיים מעמד קידוש השם הנורא - כדי לעורר את זכות הקדושים שימליצו טוב על החיים.

מטעמם נשלחו אל מושל העיר, בדרישה נחרצת לפתוח מיד את השערים, ולא - יפרצו בכח וירצחו תחילה את בתו היחידה 'סופיה'.

בינתיים צרו הפורעים על חומת העיר ועל שעריה, וכבר קרובים היו לפרוץ ולהסתער על העיר. עמדו יועצי המושל וזעקו לפניו: הבה נפתח את השער, בטרים יפרצו ויעשו בנו שמות. המושל לא עמד בלחץ, והפקודה ניתנה לפתוח את השערים.

ברגל גאווה נכנסו הפורעים לאומן. תחילה הסתערו על ארמונו של המושל ונקמו את נקמתם בסופיה בתו. לאחר מכן פנו אל עבר קהילת היהודים.

כיון שעלה הכורת על העיר, קמו יהודי אומן ואצו לבית הכנסת, שם הצטופפו יחדיו וזעקו אל א-ל בשמים שיושיעם מיד שונאיהם.

מנהיג הכנופיה, גונטה, ניצל את מצוקת היהודים והגה רעיון לפתות אותם לעזוב את דתם. בפקודתו הוקמה חופה בחצר בית הכנסת, שגובהה נמוך מגובה אדם, ולידה העמידו צלב ענק, כך שכל מי שיעבור תחת החופה ייאלץ להשתחוות לעבודה זרה.

בעוד הכרוז מכריז כי מי שיעבור תחת החופה, ישאר בחיים, עמדה החופה שוממה. מכל אלפי היהודים ששהו בבית הכנסת, אנשים, נשים וטף, זקנים וצעירים, לא נתפתה איש. כולם, ללא יוצא מן הכלל,

השנה שנת תקכ"ח, מזה עשרות שנים קיימת תסיסה רחבה כנגד מלכות פולין השולטת על שטחים נרחבים באוקראינה. כמה פעמים פרצו מהומות דמים על ידי קבוצות מורדים, שבהן מצאו את מותם יהודים רבים.

באותה שנה פרצו שוב מהומות. מפולין נשלח איוון גונטה, שהיה שונא יהודים מושבע, על מנת לדכא את המרידה. אולם, עד מהרה החליף גונטה את נאמנותו, ובקיץ אותה שנה הצטרף למורדים והיה למפקדם. שני הכוחות התאחדו כעת, כשאחת ממטרותיהם המרכזיות היא הריגת יהודים בכל מקום שהם.

מרבית יהודי אזור אומן נמלטו אליה, בהיותה עיר מבצר, בתקווה למצוא בה מקלט. אך לחלקם הגדול לא היה מקום בעיר, והם נותרו מחוצה לה. כאשר הגיע גונטה, החלו היהודים שהיו מחוץ לעיר להלחם בו ולעמוד על נפשם, אולם הכוחות לא היו שווים ותוך זמן קצר לא נותר מהם אחד.

מושל העיר אומן, שהיה אוהב ישראל, חשש לשלום התושבים, וכאשר נשמעו פעמי הרוצחים, מיהר לסגור את שערי העיר על מסגר ובריה, ומנע בעד חיות אדם אלה מלהיכנס העירה.

כשהגיעו צמאי הדם לשערי אומן ומצאו אותם נעולים, בערה בהם המתם עד להשחית, שליחים

השבוע לפני...

השבוע לפני 187 שנה

■ כ"ט בסיון, שנת תקפ"ב - מוהרנ"ת עולה למירון.

תחנתו הראשונה של רבי נתן בארץ ישראל היתה העיר צפת, אליה הגיע ביום חמישי של פרשת "שלח" והשתטח ארוכות על קברי הצדיקים הרבים הנמצאים בה.

יום שלישי הבא, היה ערב ראש חודש תמוז, וככל ערב חודש מיוחד יום זה לתשובה ותפילה ועליה לקברי צדיקים (ראה 'לקוטי הלכות' ר"ח"ר א', א) לכן, היה רצונו של רבי נתן עז להיות במירון ביום מסוגל זה.

עליה זו מתועדת ביומנו של רבי נתן (ימי מוהרנ"ת ח"ב, קמ"ד): "ביום שלישי היה ערב ראש חדש תמוז, ורציתי להיות אז במירון, והיה בדעתי לנסוע לשם ביום שני וללון שם, והיה לנו מניעות על זה, וגם ביום שלישי בבוקר היה כמה מניעות. אבל השם יתברך עזרני, ששברתי המניעות בעזרת השם יתברך, ונסעתי למירון אני וחברי רבי יהודה אליעזר, ובדרך הילכנו נטפל עמנו רבי אהרן מן ארץ אשדוד, ועוד איש אחד ששכרתי אותו שילך עמנו".

בדרכם מירונה השתטחו על קברו של האמורא רבי יוסי דמן יוקרת, המוזכר במסכת תענית (כ"ג ע"ב).

"ובאנו למירון סמוך לחצות היום, ונכנסנו לה' מן דרש' הנורא של רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר, ואמרנו שם תהלים ותחנונות ובקשות על קבריהם הנוראים. אבל הייתי אז חלוש מאד, ולא זכיתי לשפוך לבי שם כרצוני. משם הלכנו והיינו על קבר התנא רבי יוחנן הסנדלר, ובסמוך אצלו שם - הבור שלו, שהיה מעובד עורות שם. ועל קבר רבי יוחנן הג"ל עזרני השם יתברך, שנתעוררתי יותר קצת.

"משם הלכנו ובאנו למערה של הלל הזקן ותלמידיו, ונכנסנו לשם, ושתינו מהמים הנובעים שם בתוך כמה קברי תלמידיו, ועל ידי זה נתחזקתי קצת, ונכנסתי עד מקום הלל הזקן, אשר מקומו נסגר, ושם שפכתי שיחתי קצת כהתעוררות. ואחר כך בא עלינו שמחה שם, והתפללנו שם מנחה בשמחה. ורצינו לילך משם למערת שמאי, אבל האנשים עכבו אותי. וגם הייתי על קבר התנא רבי יצחק, שמנחה בחצר של רבי שמעון בר יוחאי".

לחידודא

חידה מס' 14

איזה שם רצה רבינו הקדוש לתת לבתו חיה?

כדי לענות תשובה, יש להתקשר למערכת הממוחשבת "אוצרות ברסלב" 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת ומס' טלפון.

בין הפתורים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תערך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 13:

צינו 5 ערים וכפרים שבהם ביקר רבינו בהיותו בארץ ישראל! חיפה, טבריה, מירון, צפת, עכו.

זכר בתגולה לחידה מס' 12: ישראל טרייסמן,

זכות קניה בסך 50 ₪,

בחנות ספרים "ברסלב" רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

וַיִּקְחוּ אֶלְיָיךְ פָּרְהַ אֲדָמָה תְּמִימָה (במדבר י"ב ב).

ככל שמחלתו של חולה גדולה יותר, הוא זקוק לרופא גדול יותר. כך גם ברוחניות, ככל שהאדם פגום יותר, הוא צריך להתקרב לצדיק גדול במעלה יותר.

שכן, כדי לקרב את הרחוקים, יש להאיר להם את פנימיות התורה הקדושה, שהיא תרופה לכל הפגמים, כמו שנאמר: "ולכל בשרו מרפא" (משלי ד' כ"ב). ברם, אי אפשר לגלות להם את ההשגות הגבוהות כפי שהן, וצריכים לעטוף אותן במעטה כזה, שאפילו הם יוכלו לקבל אותו. לכן צריכים להתקרב לצדיק גדול מאוד, שלא רק משיג את פנימיות התורה, אלא אף יודע כיצד לצמצם אותה באופן שגם הרחוקים ביותר ישובו על ידה לה'.

זה עניינה של הפרה אדומה, שמטהרת מטומאת מת, שהיא אבי אבות הטומאה. כי הפרה האדומה, שאפילו שלמה המלך לא הצליח להשיג את סודה, כמו שאמרו חז"ל (יומא י"ד), מהווה שכל עמוק כל כך, שבכוחו לטהר אפילו את מי שאין לו שום אפשרות אחרת להיטהר.

לפיכך, כל מעשה הפרה אדומה היה מכוון של משה רבינו, שהוא הצדיק הגדול הזה, שיועד כיצד להאיר את הדעת הגבוהה מאוד גם במרוחקים ביותר מהקדושה, כמו שאמרו חז"ל, שלעולם הפרה אדומה נקראת על שמו של משה (רש"י במדבר שם), וכל הכהנים שעשו את הפרה האדומה היטהרו באפרו של משה (משניות פרה ג' ב' ותו"ט במשנה ג'), כי הכל בכוחו של משה רבינו.

(על פי ליקוטי הלכות: בשר בחלב ה' כ"ה)

וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוֹ פְּעָמָיו (במדבר י"א א).

אסור לאדם לדחוק את השעה, להתעקש שכל מבוקשו יינתן לו מיד, כמו שאמרו חז"ל: "כל הדוחק את השעה - שעה דוחקת" (ערוכין י"ג ע"ב).

כן הדבר גם ברוחניות, שגם אם צריך להזדרז מאד בעבודת ה' ולדעת ש"אם לא עכשיו אימתי", בכל זאת צריך גם לדעת להמתין, לחכות הרבה, כי אי אפשר לזכות לעבודת ה' בשלמות בבת-אחת, ויש להתאזר בסבלנות, לבקש ולהתחנן, לצפות ולחכות, אפילו זמן רב, עד שהשי"ת ירחם עליו, ויזכה אותו להגיע למדרגה הרוחנית הראויה לו.

גם כאשר מתפלל אדם על דבר רוחני או גשמי, אסור לו להתעקש שהקב"ה ימלא את בקשתו מיד, אלא יבקש בתחנונים, כעני העומד בפתח, "אם יתן לו השי"ת - יתן, ואם לאו - לאו" (ליקוטי מוהר"ן ח"א כ').

זו היתה הטעות במי המריבה, שהכה משה רבינו את הסלע במקום לדבר אליו. כי משה רבינו רצה להביא לישראל מים - "אין מים אלא תורה" (בבא קמא פ"ב ע"א) - כדי להרוות את צימאונם הרוחני, אך הוא הביא את המים האלו על ידי "הכאה בסלע", כלומר שדרש זאת מוה' בתוקף, במקום לבקש ברחמים ובתחנונים, כפי שאכן נצטווה: "ודברתם" אל הסלע.

מי שאכן ינהג כך, שיחכה ויפגע ויבקש תמיד ברחמים ובתחנונים, בוודאי הקב"ה ירחם עליו ויושיע אותו בשלמות, כמו שאמרו חז"ל: "כל הנדחה מפני השעה - שעה עומדת לו" (פירוש שם).

(על פי ליקוטי מוהר"ן ח"א כ' וליקוטי הלכות: גזילה ה' ו')

"מי ששומע נגינה ממונגן רשע, קשה לו לעבודת הבורא, וכששומע ממונגן כשר והגון - אזי טוב לו" (ליקוטי מוהר"ן ח"א ג)

שאלה:

מיהו מנגן כשר ומיהו מנגן רשע?

תשובת הרב שמואל שטרן:

על פי דברי הקיצור ליקוטי מוהר"ן (ח"א ג), מנגן רשע הוא מי שאינו מנגן כדי לשמח לב אלקים ואנשים, אלא מנגן בשביל כבוד, מונון והתפארות. במילים אחרות: בשביל הצרכים של עצמו, ולא כדי לקרב את השומעים לעבודת ה' על ידי נגינתו.

הניגון של הרשע, מכניס בשומע דמיונות לא טובים. הסיבה היא, כמובא בחסידות ש"הניגון הוא קולמוס הנפש", ולפי תנועות הניגון כן מתפעלת הנפש, כמו שכתוב בספר 'חיי מוהר"ן ש"מ': "מְטָבַע הַנִּיגוֹן שְׁנוּמֵשֶׁךְ נֶפֶשׁ הַשּׁוֹמֵעַ אַחֵר הַנִּיגוֹן וּמִתְבַּטֵּל בְּכַלּוֹת הַנֶּפֶשׁ אַחֵר תְּנוּעַת הַנִּיגוֹן, כְּפִי כָל תְּנוּעָה וְתוּנוּעָה שֶׁל הַנִּיגוֹן, כְּפִי מַה שִּׁישׁ כַּח לְאוֹתָהּ הַתְּנוּעָה לִשְׁבֵר וְלַעֲוֹר הַנֶּפֶשׁ לְהַמְשִׁיכָה [=לְמַשְׁכָּה] אַחֲרֶיהָ".

המנגן משפיע אפוא ישירות על נפש השומע, ולכן, אם כוונתו לשם שמיים, לשמח לב אלקים ואנשים, מתפעלת הנפש ומתעוררת מזה לעבודת השם יתברך. בספרי תלמידי הבעש"ט מובא, שהלוויים ידעו לעורר בשומעים את נגינתם הרהורי תשובה וחרטה על העוונות.

לעומת זה, כאשר המנגן אינו מכוון לעורר את הלבבות לעבודת ה' בשירה ובריבוד של מצווה, אלא כל מטרתו להנאת עצמו, הרי כוונתו זו עוברת לנפש השומע ומעוררת גם אצלו תאוות של אנוכיות: כבוד, מונון והתפארות.

יתכן שלפיכך כתב רבינו הקדוש, מנגן "כשר והגון", ולא כתב מנגן "צדיק" - היפוכו של מנגן "רשע", שאם תהיה ההוראה לבקש תמיד את המנגן הצדיק "לא שבקת חיי לכל בריה", כי מי יודע אם המנגן צדיק או לא? וגם: מספר המנגנים בשמחה של מצווה יהיה מועט ביותר.

אבל מדוע להתפשר על "כשר והגון" בלבד?

התשובה: אנחנו לא מתפשרים, מפני שכאשר המנגן הכשר יתקשר בניגונו לצדיקים, כי אז תימשך נגינתו מן הצדיק, ואז ישפיע עלינו הניגון כאילו מנגנו הצדיק. לכן ההיפך של מנגן רשע הוא מנגן כשר, כי הוא מקשר עצמו אל הצדיקים, להשפיע דרך ניגונו, יראת שמיים ושמחה של מצווה. כי אם הוא מתנהג על פי ה'שלחן ערוך' והוא בעל מידות טובות, הריהו "צינור" הראוי להעביר את הניגון המעורר לעבודת ה' מן הצדיקים - אל השומעים.

יש לציין כאן תוספת חשובה מהספר 'קיצור ליקוטי מוהר"ן' (שם), שמי שבכל זאת אנוס לשמוע ניגון ממונגן לא כשר, יעורר עצמו לה' יתברך בלב נשבר על הניגון הזה, ובכך יתקן את הניגון כפי יכולתו!

המעוניינים לשאול שאלות לרבנים שליט"א

ניתן להשאיר הודעה במדור שאלות ותשובות במערכת הממוחשבת 02-9950000

ולחייג בתפריט הראשי 1-4-2

או באמצעות הדואר ל"אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617, בית שמש, 99081.

מיללער שטריימל פותח שערינו

טרקלין מיללער פתוח לשירותך
מיללער שטריימל רח' כהנמן 76 בני ברק
שעות פתיחה: א-ה 19:00-22:00 בערב
טל 03-6787655 | 19

לראשם של בני מלכים

גם השנה מגיעים לאומן מתוך ישוב הדעת

אם אתה מגיע לאומן בימי ר"ה הבעל"ם
בטיסה סדיה - התקשר עוד היום:
מוקד הרשמה ארצי:
057-3192013
נסיעות פנים חסבי לשעון

איתן מהנחיתה העד ההמראה
שירותי פנים באוקראינה

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה ומצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, לעסקה לילד, לנחת ושמחת חיים